

AKADEMİ
DENİZİ

KAMU PERSONEL SEÇME SINAVI

EĞİTİM BİLİMLERİ TESTİ

TG • 2

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının yayınevimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

AKADEMİ DENİZİ YAYINCILIK

1. Öğretim etkinlikleri öğrencinin yakın çevresinden hareketle uzak çevresine doğru bir sıra izlemelidir. Soruda verilen açıklamada da öğretimin öğrencinin yakın coğrafi çevresinden uzak coğrafi çevresine doğru sıralanması gerektiği vurgulanmaktadır. Yakından uzağa ilkesi zaman açısından da önemlidir. Öğretimde ele alınacak içerik yakın zamandan uzağa doğru sıralanmalıdır.

(Cevap E)

2. Öğretimi öğrencinin yaşam deneyimleriyle ilişkilendirebilmek ve öğrenciyi öğretme öğrenme sürecinde aktif hâle getirilmek için kullanılması gereken strateji “**araştırma-inceleme yoluyla öğretim**”dir. “Bilimsel yöntem süreci uygulandığı için öğrencilerin araştırma, birincil kaynaklara ulaşma ve iş birliği içinde çalışma becerileri gelişir. Gerçek yaşamda karşılaşılabilecek sorunlara karşı bilimsel yöntemin aşamalarına göre çözüm üretme becerileri gelişir. Öğrencilerde yaparak yaşayarak öğrenme süreci gerçekleşir. Tümevarım, tümdengelim ve her ikisinin karışımı olan hipotetik dedüktif akıl yürütme süreci gerçekleşir. Araştırma-inceleme yoluyla öğretim stratejisi uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme gibi bilişsel davranışların kazandırılmasında etkili olmaktadır.

(Cevap A)

3. Ayhan Öğretmen öğretme sürecine geçmeden önce harita ile ilgili öğrencilerin bildiklerini ortaya çıkarmak için soru-cevap yöntemini kullanmalıdır.

Buluş yoluyla öğretme stratejisini uygulayan bir öğretmene düşen görevler şunlardır:

- Sınıf ortamında rehber konumu üstlenerek dersin amacına uygun örnekler sunmak.
- Öğrenci seviyesine uygun olarak belirlenen sorularla öğrencileri yönlendirmek.
- Öğrenme çevresini ayarlamak ve öğrencinin genelleme ve kavramları bulmasında yol gösterici olmak.

Bu yaklaşımda öğretmen yönlendirici, öğrenci ise etkin olarak ilgili konu ve hedef düzeylerini gerçekleştirmektedir.

(Cevap C)

4. Öğretim süreçlerinde öğrenciden ne beklendiğinin ona açıklanması hedeften haberdar etmedir. Hedeften haberdar etme etkinlikleri ile öğrenciden sürecin sonunda hangi davranışların beklendiği açıklanır. Bu etkinliklerle öğretimin amacı öğrenciye bildirilmiş olur. Öğrenci de süreç içerisinde neye dikkat etmesi gerektiğini bilir, öğrenmelerini öğretim amaçlarına göre yönlendirebilir.

(Cevap E)

5. Öğretmenin gezi tekniğini öncelikle tercih etmesi gerekir. **Gezi**, sınıf dışı öğretim tekniklerindedir. Gezi öğretilecek konuların gerçek yaşam koşullarında yerinde gözlenmesini sağlar. Özellikle çağdaş eğitim programlarında öğrenme sürecinde okul içi olduğu kadar okul dışı etkinlikler de oldukça önemlidir. Gezi ile sınıf içi etkinlikleri ile hayat arasında bağlantı kurulmasını sağlar. Gezi birincil bilgi kaynağı olduğu için sağladığı yaşantılar değerlidir. Gezi dikkat çekme, güdüleme, pekiştirme, tekrar ve değerlendirme amacıyla yapılabilir.

(Cevap C)

6. Öğretmenin kullandığı teknik rol oynama tekniğidir. Rol oynama öğretim sürecinde öğrencilerin tüm duyularını harekete geçirerek kalıcı öğrenmeler sağlamak amacıyla kullanılır. Öğrenci bu yöntemle konu veya olayı arkadaşları önünde canlandırır. Rol oynama, öğrencileri gerçek yaşam ortamlarını model alan ortamlara sokmayı amaçlar. Öğrencileri rolleri üstlenmeleri, kararlar vermeleri, oynamaları ve sonuçları karşılaştırmaları önemlidir.

(Cevap A)

7. Soruda verilen "başlanmış bir işe katkı getirme" ifadesi bize bu tekniğin istasyon olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin iş birliği, yaratıcılık, başlanmış bir işe katkı getirme ya da bitirme, katılımdan keyif alma, kurallara uyma, iletişim becerileri, üretme ve geliştirme gibi özelliklerin gelişmesine katkı sağlayan öğrenci merkezli bir uygulamadır. Çekingen öğrenciler bile süreç içerisinde arkadaşlarıyla birlikte aktif katılım sergileyebilirler. İstasyon tekniği planlanması iyi bir şekilde yapıldığında dil öğretimi, sosyal bilgiler, fen ve teknoloji gibi derslerde ayrıca kalabalık sınıflarda başarıyla uygulanabilen bir tekniktir. Tekniğin en belirgin özelliği herhangi bir konuda, bütün bir sınıfın her aşamada katkı sağlaması yoluyla bir önceki grubun çalışmalarını ileri götürmeyi, başlanan bir işi tamamlamayı öğreten öğrenci merkezli bir yöntem olmasıdır.

(Cevap D)

8. Öğretmenin tartışma tekniklerinden olan paneli kullanması daha uygundur. Panel bir başkan ve sayıları dört ile altı arasında değişen katılımcıların, bir konunun farklı boyutlarını kendi aralarında tartıştığı, sınıfın diğer üyelerinin izlediği bir yöntemdir. Buradaki tartışmalar, herkesin konuyu çeşitli açılardan derinlemesine ele almaları ve samimi bir havada tartışmaları şeklinde olur.

(Cevap D)

9. Öğretmenin okuma becerilerini geliştirmek için izlediği yol mikroöğretim tekniği ile benzer özellikler göstermektedir. Mikroöğretim tekniği, öğretimde deneyim kazandıran küçük bir ders uygulamasıdır. Mikroöğretim sınıfı, sayısı az olan öğrenciler ile küçülmüş gerçek bir sınıftır. Mikroöğretim, normal öğretim - öğrenme süreçlerinin karmaşıklığını basite indirmek için kullanılan bir laboratuvar yöntemi olarak da tanımlanabilmektedir. Bu teknikte dersler kısa tutulur. 5 - 20 dakika arası gibi, öğrenci sayısının az olmasına dikkat edilir, 4 - 7 öğrenci ve her dersin öğretilme amacı yeterince açıklanır.

Mikroöğretim planlarken ve örgütlerken şu adımlar izlenir:

1. Üniteyi planlama
2. Öğretim yöntemi ve materyalleri seçme
3. Dersin provasını yapma
4. Kısa üniteyi / konuyu sunma
5. Dersi değerlendirme (Burada ders anlatan kişiyi hem kendisi, hem diğer arkadaşları hem de dersin öğretmenleri değerlendirir).

(Cevap E)

10. Soru metninde özellikleri verilen öğretim yöntemi “**laboratuvar**”dır. Laboratuvar yöntemi öğrencilerin öğrenme konularını laboratuvar ya da özel dersliklerde bireysel ya da küçük gruplar hâlinde gözlem, deney (yaparak - yaşayarak öğrenme) gibi tekniklerle araştırarak takip ettikleri yoldur. Bu yöntemde işin bizzat öğrenciler tarafından yapılması şarttır. Öğretmen ders anlatan biri değil, bir rehber ve yardımcıdır. Laboratuvar yönteminde gözlem, deney ve gösteri teknikleri kullanılmaktadır.

(Cevap A)

11. Öğretmenin vurgu yaptığı yaklaşım “yansıtıcı düşünme”dir. Yansıtıcı düşünme bireyin öğretme ya da öğrenme yöntemi ve düzeyine ilişkin olumlu ve olumsuz durumları ortaya çıkartmaya ve sorunları çözmeye yönelik düşünme sürecidir. Kişinin öğrenme veya öğretme sürecini değerlendirip tespit ettiği hataları düzeltmesidir.

(Cevap D)

12. İpek Öğretmen’in çalışmayı öğrencilerine sadece izletmesi ve öğrencilerin katılımına yer vermemesi, onun gösteri tekniğini kullandığını gösterir. Öte yandan Pırl Öğretmen’in öğrenci katılımını da sağlayarak öğrencilerine bir simülasyon programı uyguladığı ve dersini benzetim tekniği kullanarak işlediği görülmektedir. Ayrıca bilgisayar resimlerine bakıldığında gösteride bilgisayarın sadece ekran olarak kullanıldığı, benzetim çalışmasında ise öğrenci katılımını temsil etmek için bir farenin yer aldığı görülmektedir.

(Cevap D)

13. Öğretmenin amaçlarına ulaşmasını sağlayacak en uygun yöntem “**proje tabanlı öğrenme**”dir.

Proje tabanlı öğrenme, öğrencilerin grup olarak ya da bireysel olarak gerçek yaşam konularına ve uygulamalarına ilişkin olarak disiplinler arası (bilimsel alanlar - konular - etkinlikler) bağlantı kurularak bir problem ya da senaryo üzerinde yerine getirdiği bir tür problem çözme etkinliğidir.

Bir bireysel ve grupla öğrenme yöntemi olan proje yöntemi, öğrencinin etkin olmasına dayanmaktadır. Öğrenci, bir konu hakkında araştırma yapmak için planlama yapar, inceler, araştırır, uygular ve değerlendirir.

Proje yöntemi bireysel ve grupla öğrenmeye, okul ile gerçek hayat arasında bağ kurulmasına önem verir. Bu yöntemin ana felsefesi öğrencinin etkileşimde bulunduğu çevrede yaşamı küçük boyutta da olsa yaşamasıdır. Bu yöntemde genelde öğrencinin bireysel ve grup olarak gerçekleştirdiği öğrenme etkinliğinin sonucunda bir ürün ya da performans ortaya koyması söz konusudur.

(Cevap E)

14. Soru metninde anlatılan öğrenme modeli “**tam öğrenme**”dir. Tam öğrenme modelinin temel sayıltılarından birisi nitelikli eğitim-öğretim olanakları sağlanıp yeterli süre verildiğinde her öğrencinin öğrenebileceğidir. Bir sınıftaki öğrencilerin başarıları, onların hazır bulunuşluk düzeylerine uygun olan öğretim hizmetinin (ipucu, pekiştireç, katılım, dönüt-düzeltilme) sağlanmasına ve ihtiyaçları kadar zaman tanınmasına bağlıdır. Bu gerçekleştiğinde öğretim hedefleri doğrultusundaki öğrenme düzeyleri birbirine yaklaşır ve sınıftaki tüm öğrenciler başarılı olabilir. Öğrenme birimlerini ünitelere ayırarak bir birim öğrenilmeden diğer birime geçmeye olanak sağlamayan, uygun ortam sağladığında her bireyin öğrenebileceğini savunan öğrenme-öğretim yaklaşımıdır. Yani bir birim öğrenme gerçekleşmeden bir diğerine geçilmez. Eksikliklerle ilgili gruba ek öğretim yapılır.

(Cevap C)

15. Öğretmen, amaçlarına ulaşmak için iş birliğine dayalı öğretim modelini kullanmalıdır. İş birliğine dayalı öğrenme, öğrencilerin bir problemi çözmek ya da bir görevi yerine getirmek üzere küçük gruplar oluşturarak ortak bir amaç doğrultusunda bir konuyu birlikte çalışarak öğrenme yaklaşımıdır. Bu model:

- Öğrenciler arasında bilgi paylaşma bilinci sağlar.
- Öğrencileri motive eder.
- Öğrenciye kendi bildiğini ve bilgisini ortaya koyması için cesaret verir.
- Sosyal becerilerini geliştirir.
- Farklı kültürel ve sosyoekonomik düzeydeki grup üyeleri arasında olumlu yönde etkileşimi özendirir.
- Arkadaşlık ilişkilerini olumlu yönde etkiler.
- Engelli öğrencilerin normal grupta engelli olmayan öğrencilerle kolayca kaynaşabilmesini sağlar.
- Öğrencilerin okul ve öğrenmeye ilişkin tutumlarını olumlu yönde etkiler.
- Öğrencinin kaygı düzeyini düşürür.

(Cevap C)

16. Soruda öğretmenin konuyu anlatmak için kullandığı temel öğrenme/öğretme modeli anlamlı öğrenmedir. Ausubel tarafından geliştirilen anlamlı öğrenme yaklaşımı bilişsel yaklaşıma dayanmaktadır.

Ausubel, insan zihninin bir depo olduğunu eğer bu depoya düzenli bir akış olursa anlamlı öğrenileceğini savunur. Konular anlamlı bir bütün olacak şekilde düzenlenmeli, öğrenciye ön öğrenmeleriyle ilişkilendirip anlamlandırılmaları için fırsatlar sunulmalıdır.

(Cevap A)

17. Konuşma halkası öğrencilerin görüş farklılıklarını görmek ve farklı görüşlere yönelik saygı atmosferi oluşturmak için kullanılır. Teknikte öğrencilerin görüşlerini açığa çıkarmak, farklı düşüncelerin rahatça ifade edilmesini sağlamak önemlidir. Bu amaçla öğretmen kişisel duygu ve düşünceleri açığa çıkaracak sorularla süreci yönetmelidir.

(Cevap C)

18. Öğrencilerin motivasyonunu arttırmanın en temel yollarından biri de öğrenci merkezli bir öğretim süreci yapılandırmaaktır. Öğrencilere süreç içerisinde kendi deneyimlerine dayalı öğretim fırsatları sunulmalıdır. Öğrenci sürecin her aşamasında sorumluluk alarak aktif katılımcı olmalıdır. Öğrencilerin aktivitesi ve öğretim sürecinde aldıkları sorumluluk arttıkça öğrenmeye ilişkin motivasyonları da artacaktır.

(Cevap B)

19. Soruda verilen görüş öğretimin günlük hayatla iç içe olması gerektiğini savunmaktadır. Bu görüş, öğretimi yaşama yakınlaştırmak olarak ifade edilebilir.

Öğretimin dayandığı noktaların hayattan alınan gerçekler olması ve sonuçlarının yine hayatı kolaylaştırmaya dönük olması yaşama yakın olmasıyla sağlanabilir.

(Cevap D)

20. Kollegyum ve soru turu tekrar ve pekiştirme amacıyla kullanılan tekniklerdir. Öğrencilerin öğrenilen kavramlar üzerinde düşünmesine fırsat veren soru-cevap uygulamalarına dayanan tekniklerdir. Soru-cevap uygulamaları ile eksik öğrenmeler tespit edilebilir, yanlış öğrenilenler düzeltilebilir.

(Cevap C)

21. Öğretmenlerin sunum, gösterim ya da soru yanıt yöntemlerini kullanarak verdikleri bilgiler öğrencilerin yeni durumlara dönüştürmesi ve yaşama geçirmesi için en uygun teknik "uygulama"dır. Yeni durumlara "dönüştürme" ve "yaşama geçirme" ifadeleri doğrudan uygulama tekniği ile ilgili ifadelerdir.

(Cevap A)

22. Öğretmenin benimsediği eğitim felsefesi "ilerlemecilik"tir. İlerlemeciliğe göre eğitim öğretim etkinlikleri öğrencilerin yaşantı ve etkinliklerine dayandırılmalı, öğrenci merkezli olmalıdır. Öğrenme yaşantı yoluyla gerçekleşir. Öğrencilerin zengin yaşantılar geçirmesi sağlanmalıdır. Çünkü bunlar olgunlaşmasına, kendini değiştirmesine neden olur.

(Cevap C)

23. Program geliştirmede öğretme-öğrenme süreci, diğer ismiyle eğitim durumları, hedeflenen öğrenme ürünlerini elde etmek üzere yapılan eylem ve işlemlerdir. Bu sürecin belirli niteliklere sahip olması gerekir. Bu niteliklerden en önemlisi "hedefe görelilik"tir. Eğitim durumları hedeflenen kazanımlara ve içeriğe göre seçilir – düzenlenir. Bu sebepten, kazanımlara uygun öğretim stratejisi, yöntemi, tekniği ve araç-geçerleri, öğrenme-öğretme yaşantılarının taşınması gereken en temel niteliklerdir.

(Cevap A)

24. Betimsel yaklaşım, mevcut iki durumun olasılığından hareketle bir özelliğin varlığıyla sağlayacağı yarar ve yokluğuyla ortaya çıkan zarar düşünülerek ihtiyaçların belirlendiği yaklaşımdır. Belirli bir eğitim yaşantısı ya da olgusundan hareketle ihtiyaç belirlenmeye çalışılır. Soruda verilen paragrafta, deney seti dağıtılan öğrencilerle, dağıtılmayan öğrenciler arası pek bir fark bulunmadığı belirtilmiştir yani betimsel yaklaşım kullanılmıştır.

(Cevap E)

25. Problem merkezli tasarımlar bireysel ve toplumsal sorunlar üzerinde durmaktadır. Problem merkezli tasarımların felsefi alt yapısını daha çok yeniden kurmacılık eğitim felsefesi oluşturur.

(Cevap D)

26. Hizmet içi eğitim, özel ve tüzel kişilere ait iş yerlerinde belirli bir maaş ya da ücret karşılığında işe alınmış ve çalışmakta olan bireylere görevleri ile ilgili bilgi, beceri ve tutum kazanmalarını sağlamak üzere yapılan eğitimidir. Bazı sorularda halk eğitimi ve hizmet içi eğitimi karıştırılabilmektedir, bu durumlarda dikkat edilmesi gereken noktalar, eğer kursu kişinin çalıştığı kurum açıyorsa veya kişi, mesleğiyle ilgili bir konuda beceri kazanmak istiyorsa bu hizmet içi eğitimidir. Kadir Bey'in, çalıştığı iş yerinde verimini artırmak için gittiği kurs hizmet içi eğitim örneğidir.

(Cevap E)

27. Araç - gereç kullanımında ve seçiminde dikkat edilmesi gereken en önemli özellik "**eğitsel değer taşıması**"dır. Tüm öğretim materyalleri öncelikle dersin içeriğine ve öğrencilerin düzeyine uygun olmalıdır. Araç ve gereçler öğretimde çevre öğesinin içindedir. Öğretimi, elle tutulur, gözle görülür yani somut bir biçimde canlı tutmaya ve pekiştirmeye yardım etmelidir. Yapararak ve yaşayarak öğrenmeye imkân vermedir. Aktif öğretimi sağlamalıdır. Konuya uygun olarak seçilen ve kullanılan araç ve gereçler öğrencilerin konuya karşı ilgi duymalarını ve öğretimin daha etkili olmasını sağlar.

(Cevap A)

28. Yazı tahtaları öğretmenin dersinde sunduğu sözel mesajların görsel hale gelmesini sağlayan araçlardır. Yazı tahtası en sık kullanılan öğretim araçlarından biridir. Yazı tahtasını etkili biçimde kullanmak isteyen bir öğretmen varsa örnekteki gibi detaylı çizimleri bunları dersten önce tahtaya çizmelidir. Ancak tahtaya önceden çizilen materyaller kullanılabildiği kadar kapatılmalıdır. Gereki durumlarda renkli tebeşirlerden yararlanmalı, tahtanın kenar çizgileri ile yazılanlar arasında boşluk bırakmaya özen göstermelidir.

(Cevap C)

29. Yasin öğretmen ilk derste konuya ilişkin kavram öğretimi sunuş yoluyla gerçekleştirmeye çalışmıştır. Konunun temel yapısını öğrencilerine sunmuş ve harita üzerinde soru Cevap çalışmasıyla bu sunumu desteklemeye çalışmıştır. İkinci derse ise küçük bir ölçme-değerlendirme uygulaması ile başlamıştır. Bu sayede öğretmen önceki derste öğrendikleri kontrol etmeyi amaçlamıştır. Yapılan çalışma üst düzey öğrenmeleri destekleyecek ya da problem çözme becerilerini geliştirebilecek bir çalışma değildir.

(Cevap B)

30. Eğitim durumlarında farklı öğrenme stratejilerini kullanmanın amacı "**geleneksel eğitimden kurtararak öğrenciye görelilik sağlamaktır.**" Eğitim durumlarında farklı öğretim stratejilerinin kullanılması öğretimin bireysel farklılıklara, ilgi, ihtiyaç ve beklentilere göre olmasını sağlar. Böylece derse katılım artar, etkili ve kalıcı öğrenme sağlanır.

(Cevap D)

31. Materyal çok renk kullanılarak karışık hale getirilmelidir. Materyalde en fazla 5 renk kullanılmalıdır. 5'ten fazla renk türü kullanmak algıyı güçleştirir materyalin hedef mesajı iletilmesi zorlaşır. Yazılı materyallerde 3, grafiklerde 4, görsel materyalde en fazla 5 çeşit renk kullanılmalıdır.

(Cevap B)

32. Sınıfta karşılaşılan olumsuz davranışlar öğrencilerin zarar görebileceği biçimdeyse, tüm sınıfın dikkatini etkiliyorsa muhakkak müdahale edilmelidir. Örneğin B seçeneğindeki gibi öğretim sürecinin olumsuz devam ettiği durumlara öğretmen muhakkak müdahale etmelidir. Eylemi yapan öğrencinin etki gücü fazlaysa (lider, sürekli olumsuz davranışlar gösteren vb.) davranışa müdahale etmek gerekir. Müdahale etmede eylemin olduğu durum da önemlidir. Bir sunum sırasında öğrencinin ayağa kalkmasına müdahale edilmelidir ancak bu davranış bir grup çalışmasında müdahaleyi gerektirmeyebilir. Eylemin önceliği de müdahale etmeye karar vermede önemlidir. Örneğin ders anlatırken sınıfın çok büyük bölümü dersi dikkatle takip ediyor bu esnada olan bir iki küçük olumsuzluğa müdahale etmek tüm sınıfın dikkatini dağıtabilir.

(Cevap B)

33. Demokrasinin temelinde bireysel hak ve özgürlükleme saygı vardır. Demokrasi eğitimi çağdaş eğitim programlarının önemli bir boyutunu oluşturmaktadır.

(Cevap C)

34. Tepkisel model sınıf yönetiminde istenmeyen davranışa odaklanır. Bu modelde amaç istenmeyen davranışları değiştirmektir. Öğretmen disiplin sağlama-ya çalışır ve istenmeyen davranışlara yönelik anında tepkide bulunur. Modelde düzen sağlamaya yönelik ödül-ceza uygulamaları hakimdir

(Cevap B)

35. Çok boyutluluk sınıfta meydana gelen olayların tüm sınıfı etkilemesi ile ilgilidir. Sınıfta gerçekleşen olayın çoklu sonuçları ortaya çıkabilmektedir. Verilen örnekteki olay tüm sınıfı etkilemiş ve bu etki çok boyutlu olarak her öğrencide farklı olmuştur.

(Cevap A)

36. Öğretmenin yaptığı bu uygulamada ölçme ve değerlendirme ilkelerine aykırı olan durum, öğretmenin "performans değerlendirme yaklaşımına göre ölçme yapmasına rağmen değerlendirmede sıralamaya dayalı bağıl ölçüt kullanması"dır. Performans değerlendirme, öğrencilerin okulda öğrendikleri bilgileri gerçek hayatta kullanabilme becerisini kazanıp kazanmadıklarını ölçmek için kullanılır. Amaç öğrenciye sorumluluk kazandırmak, bilimsel düşüncelerini ve çözüm bulmalarını sağlamaktır. Bağıl ölçüt ise bir grup içerisindeki bireyleri birbirleri ile ya da kendisi ile karşılaştırmak, sıralamak ve içerisinde seçim yapmak için kullanılır. Performans değerlendirmede öğrencileri birbiri ile karşılaştırarak sıralama yapmak yanlıştır. Her öğrencinin performans ödevi diğerlerinden bağımsız olarak değerlendirilmelidir. Öğretmen hem öz değerlendirme (kendini değerlendirme) yapmış hem de sıralamaya dayalı bağıl ölçüt kullanmıştır.

(Cevap A)

37. Eğitim sürecinde öğrenci, planlama ve süreç hakkında karar vermek için farklı zamanlarda ölçme ve değerlendirmeler gerçekleştirilir. Bu ölçme ve değerlendirmelerin yerinde olabilmesi için ölçme araçlarının geçerli, ölçme sonuçlarının güvenilir, kullanılacak ölçütün amaca uygun ve ölçme sonuçları ile ölçütün uygun biçimde kıyaslanması gerekmektedir. Soruda ise bu sürecin yalnızca ölçme boyutu üzerinde durulmaktadır. Ölçme sonuçlarının işe yarar olabilmesi için de ölçme sürecini bilen öğretmenlerin uygun araçlarla güvenilirlik ve geçerlik kriterlerine dikkat ederek ölçme yapılması gerekmektedir.

(Cevap D)

38. Serdar Bey ölçme işleminde kulaç ve karış birimleri kullanılmıştır. Uzunluk için bu birimleri kullanıldığında eşitlik bozulmamış olur çünkü kişinin her kulaç veya karışı diğer kulaç veya karışlarına eşittir. Kullandığı ölçekte 2. ve 3. karış arasındaki fark ile 4. ve 5. karış arasındaki fark eşittir, bu ölçüğün eşitlik özelliğine sahip olduğunu gösterir. Ancak birim genellikle özelliğine uygun değildir. Çünkü herkesin kulaç ve karışı birbirinden farklı olacağından kulaç ve karış ile kastedilen uzunluk herkes için farklılık gösterecektir.

(Cevap B)

39. Ölçme sonuçlarının oranının gerçek özelliklerin oranına eşit olduğu ölçek türü eşit oranlı ölçeklerdir. Çünkü oranlı ölçeklerde kullanılan başlangıç noktası gerçek, mutlak bir sıfırdır. Sorudaki ikizlerin babasının yapmış olduğu oranlama ölçme sonuçları oranlı ölçek olmadığı için uygun değildir.

(Cevap E)

40. Sözlü yoklamalar dersin ilk beş dakikasında uygulanabilecek, öğrencilerin ön koşul öğrenmelerini tespit etmeye uygun araçlardır. Sözlü dersin giriş bölümünde soru-cevap uygulaması şeklinde gerçekleştirilebilir, hem öğrencilerin eksik öğrenmeleri tespit edilmiş olur hem de öğrencilerin derse yönelik zihinsel kurulumları desteklenebilir.

(Cevap C)

41. Ali'nin matematik dersi z puanını 0 olarak hesaplamıştı. Ali'nin felsefe dersi için z puanını da -2 olarak bulmuştu. Bu z puanlarını $t = 50 + 10 \cdot z$ formülünü kullanarak t puanlarına dönüştürelim. Buna göre,
Matematik $t = 50 + 10 \cdot 0 = 50 + 0 = 50$
Felsefe $t = 50 + 10 \cdot (-2) = 50 - 20 = 30$
olarak hesaplanmış olur.

(Cevap A)

42. Ali'nin gruba göre başarısı sorulduğu için Aydın'ın her dersten aldığı puanlar z standart puana çevrilir.

$$z = (X - \bar{X}) / S_x$$

$$\text{Türkçe için } z = (44 - 40) / 4 = 1$$

$$\text{Matematik } z = (30 - 30) / 10 = 0$$

$$\text{Tarih } z = (44 - 50) / 6 = -2,33$$

$$\text{Coğrafya } z = (55 - 60) / 5 = -1$$

$$\text{Felsefe } z = (31 - 45) / 7 = -2$$

Buna göre 1 z puanı ile T Türkçe dersi öğrencinin gruba bağlı en başarılı olduğu derstir.

(Cevap A)

43. Test sonuçlarının varyans değerleri eşit olduğuna göre grupların değişirlik düzeyleri (teoride de olsa) aynıdır. Grup başarıları için yorum yapmamıza yarayacak bir merkezi eğilim ölçüsü (aritmetik ortalama, mod, medyan/ortanca) elimizde olmadığı için başarı karşılaştırmaları kesinlik taşımamaktadır. Test sonuçları güvenilirlik düzeyleri açısından farklıdır. İkinci gruba uygulanan test sonuçlarının güvenilirlik düzeyi daha yüksektir. Bunun anlamı sonuçlara daha az hata karışmıştır ve daha tutarlıdır. Güvenirlik katsayısı yüksek olduğu için test sonuçlarına karışan hatayı test puanı cinsinden veren standart hata puanı da daha düşük çıkacaktır.

(Cevap B)

44. Bir rubrik hazırlarken de herhangi bir test/ölçme aracı geliştirme süreci izlenmelidir. Yani ilk olarak aracının kullanım amacı ortaya konmalı, daha sonra ölçülme istenen kapsam ve kazanımlar belirlenmelidir. Performans ölçümünde kullanılacak rubrik için de bu aracının kullanım amacı ve gözlenmesi gereken davranışlar ilk olarak belirlenmelidir.

(Cevap A)

45. Bir ölçme aracının taşınması gereken üç özellik vardır:

- Geçerlik,
- Güvenirlik
- Kullanışlılık

Bir ölçme aracının kendi amacına uygun hizmet etmesi geçerliktir. Bu nedenle bir ölçme aracı amaçladığı işlevi yerine getirebildiği ölçüde geçerlidir. **Bir ölçme aracının ölçmek istediği özelliği başka değişkenlere veya özelliklere karıştırmadan doğru olarak ölçmesine geçerlik denir.** Ölçme aracının, geliştirilmiş bulunduğu konuda doğru olarak ölçebilmesidir. Uygulama sonucunda farklı bölümlerdeki öğrencilerin kendi alanıyla ilgili sorulardan yüksek puan alması ölçme aracının geçerliğinin yüksek olduğunu göstermektedir.

(Cevap E)

46. Güvenirlik geçerlik için gerek koşuldur ancak yeterli değildir. Çünkü geçerlik güvenilir ölçme sonuçlarının yanında ölçme aracının amaca hizmet etme derecesini de kapsamaktadır. Testlerin verilerine baktığımızda II numaralı testin güvenilir ancak geçerli olmadığını görürüz.

(Cevap B)

47. Öğrencilerin bir üst eğitim programlarına yerleştirilmesi seçme işlemidir. Seçme öğrenciler hakkında verilecek önemli kararlardandır. Bu bakımdan seçme için kullanılacak testler yüksek düzeyde güvenilir ve geçerli olmalıdır. Amaç seçme olduğu için de özellikle yordama geçerliliğine dikkat edilmelidir. III numaralı test yüksek düzeyde güvenilir ve geçerli bir testtir.

(Cevap C)

48. Kademeli yaklaşım bireyin doğru davranışı kazanması için bu davranışa her yaklaşan doğru davranış pekiştirilerek gerçekleştirilir. Davranışlar aşama aşama doğru davranışa yaklaşır.

(Cevap C)

49. Başarısızlık kaçınma durumunda birey, başarısızlıkla karşılaştığında yılabilir. Ancak başarmaya odaklı çalışıldığında başarısızlık durumlarında bile çalışmaya devam edilir.

(Cevap D)

50. Eğitim ortamında birey, yapabileceğine inandığı davranışlara güdülenir. Her öğrencinin geliştirilebilir bir kapasitesi (öz yeterliliği) vardır. Öğrencinin düzeyine uygun hedefler belirlemek hem öğrencinin öz yeterliliğini geliştirmede gerçekçi, hem de güdülenmesinde etkilidir.

(Cevap C)

51. Organizmanın belirli uyarıcılar içinden sadece birine tepki vermesi ayırt etmez. Çamaşır makinesine her zaman değil, sadece sıkarken tedirginlik yaşaması ayırt etmez.

(Cevap E)

52. Öğrenmeyi etkileyen faktörlerden biri, öğrenme malzemesi ile ilgili faktörlerdir. Çalışılan konunun gruplanarak, sınıflandırılarak öğrenilmesi kavramsal kategorilere ayırma, gruplama öğrenmeyi olumlu etkiler, Merve konuyu gruplandırarak öğrenmemiştir.

(Cevap D)

53. Öğrenilmesi gereken bir davranışın ihtiyaç olarak görülmesi, o davranışa güdülenme düzeyini artırır. Soruda verilen bilgilere göre Burak, İngilizce öğrenmenin ihtiyacı olduğunu fark etmiş ve bu durum güdülenme düzeyini artırmıştır. Böylece Burak İngilizceyi daha kolay öğrenmiştir.

(Cevap D)

54. Bilginin kısa süreli bellekten uzun süreli belleğe kodlanmasında farklı yollar kullanılabilir. En etkili ve kalıcı olan anlamlandırma'dır. Bilgiler uzun süreli bellekte var olan önceki bilgilerle ilişkilendirilip öğrenilirse daha kalıcı olur. Öğretmenin öğreteceği konuyu önceki öğrenilenlerle ilişkilendirmesinin sağlayacağı temel fayda bilginin daha kolay ve kalıcı biçimde uzun süreli belleğe aktarılmasını sağlamaktır.

(Cevap A)

55. Thorndike'in hazır bulunuşluk yasasına göre bir organizmanın, bir davranışı yapmaya istekli olması ve onun davranışı yapmasına izin verilmesi ona mutluluk vermektedir. Aksi hâlde organizma davranışı yapmaya istekli değilken davranışı yapmaya zorlanması organizmada kızgınlık duygusu oluşturmada davranışın yapılamamasına sebep olmaktadır. Öğretmenin hazırladığı testi çocuklara zorla uygulaması bu açıdan hazır bulunuşluk yasasına aykırıdır.

(Cevap E)

56. Ziya'nın okul yöneticilerini sert mizaçlı insanlar olarak düşünmesi "uyarıcı genellemesi" ile ilgilidir. Genelleme, belli bir uyarana koşullanan tepkinin, bu uyarana benzer diğer uyarılara da gösterilmesidir. Hamza, okulun ilk haftası okul müdürü tarafından azarlandığı için önce okul müdürünün daha sonra genelleyerek bütün okul yöneticilerinin öğrencilere karşı sert mizaçlı insanlar olduğunu düşünmüştür.

(Cevap D)

57. Gözlem yoluyla öğrenme sürecinin ilk basamağı dikkattir. Dikkat sürecinde gözlemci modeli izler, onun davranışı nasıl yaptığına odaklanır. Verilen örnek durumlardan I ve III numaralı olanlar dikkat ögesini içermektedir.

(Cevap A)

58. Deniz'in babasının kullandığı teknik "ara verme"dir. Cezaya alternatif olarak cezanın yerine kullanılan ara verme; istenmeyen davranışın olmadığı, olması durumunda pekiştirilmediği zaman aralıklarıdır. Ara verme yönteminde istenmeyen davranışı yapan bireye durması, ortamdaki uzaklaşması ve ortamın dışında sakinleşip yaptığı davranışlar üzerinde düşünmesi sonra gelip istenmeyen davranış hakkında diğer bireylerle tartışması önerilir. Bunları yapan bireyin aceleye gelmeyen, daha iyi, mantıklı ve doğru kararlar vermesi beklenir.

(Cevap B)

59. Edimsel koşullanma kuramına göre pekiştirilmeyen davranış söner. Sönme sonucunda davranışın belirli bir zaman aralığından sonra tekrar ortaya çıkması **kendiliğinden geri gelme** kavramıyla açıklanır.

(Cevap C)

60. Sınıf öğretmenin kullandığı yöntem **deneysel yöntem**dir. Deneysel yöntem, bilim adamlarının kesin bilgilere ulaşabilmek için değişkenleri kontrol altında tuttukları yöntemdir. **Değişken**, gözlenebilen ve farklı değerler alabilen özelliklerdir. Deneyde değişkenler, deneyci tarafından seçilir ve araştırma bunlar üzerinde yapılır. Deneysel araştırmalarda temel amaç, davranışın nedenlerini ve ön belirleyicilerini saptamaktır. Deneysel yöntemler psikoloji biliminin amaçlarının (betimleme – açıklama - yordama – kontrol) tümünü gerçekleştirme gücüne sahiptir. Deneysel çalışmaların zayıf yönü kısıtlı laboratuvar ortamında yapılması ve uzun zaman almasıdır. Bu gibi durumlarda psikologlar korelasyonel yöntemleri kullanırlar.

(Cevap B)

61. Yeni gelen bilgiler önceki bilgilerden farklı olduğu durumlarda yaşanan çelişkileri gidermek amacıyla şemalarda yapılan değişime Piaget düzenleme (uyma) demektir. Yeni öğretmenin özellikleri Kemal'in zihnindeki öğretmen şeması ile uyumlu değildir. Bu çelişkili durumdan kurtulmak için öğretmen şeması yeni gelen bilgilerle yeniden şekillendirilmiştir. Daha önceki şema yetersiz kaldığı için şemada değişim gerçekleşmiştir.

(Cevap D)

62. Çocukların, insanların duyguları ve birbirleriyle etkileşim ve ilişkileri üzerine düşüncelerinin gelişimine toplumsal biliş gelişimi denir. Bireylerin diğer insanları tanıma, toplumsal referansa yönelik yüz ifadeleri ve jestleri kullanma toplumsal bilişin ürünüdür.

(Cevap A)

63. Kişiler arası uyum eğilimi (iyi çocuk eğilimi) aşamasında birey ailenin ya da kendisi için önemli olan diğer insanların beklentisine uyması önemlidir. İyi evlat, iyi kardeş, iyi bir eş olma ideali davranışları yönlendiren temel unsurdur. Evrensel ahlak aşamasında kişinin kendi ahlak ilkelerini geliştirir ve izler. Bu ahlak ilkeleri insan hakları gibi üst düzey kriterlere göre belirlenip bütünleştirilir.

(Cevap E)

64. Zekâ türleri açısından çocuklar birbirlerinden farklılaşsa da zihinsel gelişim açısından aynı yaş dönemi çocukların gösterdikleri benzer özellikler bulunmaktadır. Örneğin 7 yaş grubu somut nesnelere üzerinden işlem yapabilirken soyut kavramları anlayamamaktadır. Yaş zihinsel gelişim için önemlidir.

(Cevap C)

65. Ergenin kendi düşüncesi ve başkalarının düşüncesi hakkında düşünme becerisine metabilis denir. Ergen bu beceri sayesinde başkalarının ne bildiğini ve nasıl bildiğini araştırır ve başkalarının kullandığı stratejiyi görme ve kullanma şansı yakalar. Bu özellik ergene kendini inceleme ve kendini düzenleme olanağı kazandırmaktadır.

(Cevap D)

66. Oyunun çocuğun gelişimine katkısı çocuğun "kurduğu iş birliği ve iletişimle yaşadığı zenginliği kazanarak bilgilenmesini" sağlamasıdır. Çocuk oyun sayesinde kendini ifade etmeyi, paylaşmayı, başkalarının düşüncelerine karşı hoşgörülü olmayı, yardımlaşmayı vb. becerileri öğrenir.

(Cevap C)

67. 14 yaşındaki İlyas, ergenlik döneminde ve ergenlik döneminde sık görülen davranışlardan sergilenmektedir. Ergenlik çağındaki birey çok yönlü bir değişim içindedir. Kurallara uymama, başkaldırma, aile ile çatışmalar, yoğun duygusallık, tutarsız davranışlar, ergenlik döneminde görülen normal dışı davranışlardır. İlyas, kardeşine yapma dediği davranışları kendisi yapmaktadır. Ergen benmerkezciliğinden dolayı kendi hatalarını görmezden gelmektedir. Söyledikleri ile yaptıkları birbirini tutmamaktadır.

(Cevap B)

68. Nesne devamlılığı, bebeğin kendi görüş alanının dışına çıksa bile, nesnelere var olduğunu bilmesidir. Nesne sürekliliği bebeğin, kendi bedeni ile dış nesnelere arasında ayırım yapması ve nesnelere kendinden bağımsız olarak da var olduklarını kavramasını sağlar. Büşra'nın kardeşinde, nesne devamlılığı henüz gelişmemiştir.

(Cevap C)

69. Gelişimi etkileyen faktörlerden biri olarak kalıtım, bireye anne ve babadan genetik yolla geçen bazı özelliklerdir. Yaşamsal ve ruhsal özelliklerin, bir kuşaktan diğerine geçmesi kalıtım yoluyla sağlanır. Soruda verilen paragrafta, sağ elin ağırlıklı olarak kullanılması, geçmişten günümüze uzanan bir özelliktir. Yani kalıtım yoluyla aktarılmıştır.

(Cevap D)

70. C seçeneğindeki “eşinden her gün şiddet gören bir kadının genel kültür bilgisini artırmak için ansiklopedi okuması” diğer seçeneklerdeki davranışlara göre yapılma olasılığı çok düşük bir davranıştır. Eşinden her gün şiddet gören kadının önce sevgi, güven ihtiyacının karşılanması, sonra bilme – anlama ihtiyacının karşılanması gerekir. Çünkü Maslow’un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre sevgi – güven ihtiyacı, bilme – anlama ihtiyacına göre daha alt basamaklarda yer alan bir ihtiyaçtır. Bu nedenle sevgi – güven ihtiyacı en azından belli bir oranda karşılanmadan bilme – anlama ihtiyacı karşılanmaz.

(Cevap C)

71. Müşavirlik hizmetleri doğrudan doğruya öğrenciye dönük olmayan ancak öğrenciye sunulan rehberlik hizmetlerinin verimliliğini artırmaya yardım eden hizmetlerdir. Etkili sunulan müşavirlik hizmetleri sonucunda öğrenci ve onunla ilgili herkeste ortak bir anlayış oluşur.

(Cevap B)

72. Soru metninde anlatılanlar rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin temel işlevlerinden B seçeneğindeki “**krize müdahale**” ile ilgilidir. Müdahale hizmetlerinin amacı; sağlık, kişisel, sosyal, eğitsel ya da mesleki gelişim ile ilgili sorunları olan öğrencilere, bireylere yardım etmektir. Örneğin anne-baba ayrılması, intihar, yangın, sel, yakının kaybı gibi kriz durumlarında kriz yönelimli PDR anlayışı, bireye yardım amaçlı müdahale etmeyi esas alır.

(Cevap B)

73. Oyun, çocukların kendilerini ifade etme yoludur. Çocuk dünyayı anlamak ve olagelen ilişkileri incelemek için oyunu kullanmaktadır. Oyun, sınıf içi iletişimin geliştirilmesi, kaygıların azaltılması ve çocukların kendilerini ifade edebilme fırsatı vermesi açısından oldukça etkilidir.

(Cevap C)

74. Şükrü Bey uygulamış olduğu psikolojik danışma kuramı “davranışçı” kuramıdır. Davranışçı danışma kuramına göre, duygusal sorunların çoğu öğrenilmiş sorunlardır. İnsan davranışları kalıtımla getirilen yapının çevre ile etkileşiminin ürünüdür ve insanı anlamak için onu gözlemlenebilir davranışlarını incelemek gereklidir. Bu nedenle danışmanın en önemli rolü danışanın pekiştirilebilir davranışlarını incelemek gereklidir. Bu nedenle danışmanın en önemli rolü danışanın pekiştirilebilir davranışlarını incelemek gereklidir. Bu nedenle danışmanın en önemli rolü danışanın pekiştirilebilir davranışlarını incelemek gereklidir. Bu nedenle danışmanın en önemli rolü danışanın pekiştirilebilir davranışlarını incelemek gereklidir.

(Cevap A)

75. Empati, bir insanın kendisini karşısındaki insanın yerine koyarak onun duygularını ve düşüncelerini doğru olarak anlamasıdır. Öğretmenin öğrencisine empatik tepki gösterebilmesi için öğrencisinin yerine kendisini koyması ve olaylara onun bakış açısıyla bakması ve onun duygu ve düşüncelerini iyi anlamış olması gerekir. Buna göre A, B, C ve E seçeneklerindeki tepkiler empatik değil, durumu çözümlenmeye ilişkin tavsiyeleri içeren öğretmen tepkileridir. D seçeneğindeki tepki, öğretmenin öğrencisini anladığını, olaya onun bakış açısından bakabildiğini gösteren empatik bir tepkidir.

(Cevap D)

76. Rehberlik hizmetleri kapsamında bazı bireyi tanıma tekniklerinin uygulanması ve/veya yorumlanması uzmanlık gerektirir. Kişilik testleri, yetenek testleri, psikodrama vb. Bu tekniklerin uzman olmayanlar tarafından uygulanması, yorumlanması ve sonuçlarının öğrenciyle paylaşılması uygun değildir.

(Cevap D)

77. Mesleki kurum ve kuruluşlar yayınladıkları ilkeler ile üyelerinin uygulamalarına standartlar getirmeyi amaçlamışlardır. Meslek etiği ilkeleri doğrudan insan ile ilgili mesleklerde çalışanların uyması gereken davranış kurallarıdır. Psikolojik danışma ve rehberlik alanında belirlenen etik ilkeler psikolojik danışmanları korur ve yönlendirir, meslek içi anlaşmazlıkları önler ve psikolojik danışmanları özellikle yasal olmayan uygulamalardan korur. Etik ilkelerin inisiyatifi engelleme ya da kişisel kararları sınırlama gibi bir amaç ya da yararından söz edilemez.

(Cevap E)

78. Gözlem için yeteri kadar süre olmaması, gözlem yetersizliğine yol açar. Çünkü sınırlı zamanda gözlenmek istenen çok fazla niteliği gözlemleyebilmek mümkün olmayacaktır. Örnek durumda da Sinan Bey gözlemek istediği tüm özellikleri gözlemleyememiştir.

(Cevap E)

79. Staj mesleki gelişim açısından oldukça önemlidir. Staj sürecinde iş yaşamı ve meslek hakkında bilgi yaşantı yolu ile elde edilir. Staj deneyimi bireyin mesleki gelişimi açısından doğrudan yaşantı sunması açısından önemlidir.

(Cevap A)

80. Koordinatör, rehberlik servisi etkinliklerine bir servis elemanı gibi tam katılım gösterir. Bunun dışında koordinatör psikolojik danışman rehberlik servisi ile okul yönetimi arasında eş güdümü ve koordinasyonu sağlar.

(Cevap B)

AKADEMİ DENİZİ KURUMSAL - TG • 2 • EĞİTİM BİLİMLERİ TESTİ

1	E	2	A	3	C	4	E	5	C	6	A	7	D	8	D	9	E	10	A	11	D	12	D	13	E	14	C	15	C
16	A	17	C	18	B	19	D	20	C	21	A	22	C	23	A	24	E	25	D	26	E	27	A	28	C	29	B	30	D
31	B	32	B	33	C	34	B	35	A	36	A	37	D	38	B	39	E	40	C	41	A	42	A	43	B	44	A	45	E
46	B	47	C	48	C	49	D	50	C	51	E	52	D	53	D	54	A	55	E	56	D	57	A	58	B	59	C	60	B
61	D	62	A	63	E	64	C	65	D	66	C	67	B	68	C	69	D	70	C	71	B	72	B	73	C	74	A	75	D
76	D	77	E	78	E	79	A	80	B																				